

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 647/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 5Nt/15/2022 z 11. mája 2022 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3Tos/66/2022 zo 6. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 4. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5Nt/15/2022 z 11. mája 2022 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Tos/66/2022 zo 6. septembra 2022. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom zo 7. marca 2022 domáhal povolenia obnovy trestného konania vedeného proti nemu okresným súdom pod sp. zn. 1Tk/2/2017, ktoré bolo právoplatne skončené rozsudkom okresného súdu z 26. januára 2018 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3To/43/2018 z 27. júna 2018.

3. Okresný súd uznesením č. k. 5Nt/15/2022 z 11. mája 2022 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh sťažovateľa zamietol, pretože nezistil dôvody povolenia obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

4. Krajský súd uznesením č. k. 3Tos/66/2022 zo 6. septembra 2022 sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu vydaným v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, pretože sa podľa jeho názoru vo veci konajúce všeobecné súdy dostatočne nevysporiadali s ním v návrhu uplatnenou argumentáciou. Napadnuté rozhodnutia považuje za ústavnoprávne neakceptovateľné, nezodpovedajúce „kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov“.

6. Sťažovateľ uvádza, že rozsudkom okresného súdu č. k. 1Tk/2/2017 z 26. januára 2018 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3To/43/2018 z 27. júna 2018 bol uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného závažnejším spôsobom konania s poukazom na § 138 písm. a) a c) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona v časti dokonaného a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý bol odsúdený podľa § 186 ods. 3, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 1 a 2, § 42 ods. 1, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) a § 46 Trestného zákona odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov. Dovolanie sťažovateľa bolo v danej trestnej veci uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6Tdo/55/2019 z 29. apríla 2020 odmietnuté.

7. Okresnému súdu konajúcemu o návrhu na povolenie obnovy konania sťažovateľ vytýka, že sa dostatočne nevysporiadal s námietkou, že okresný súd v pôvodnom konaní pochybil, keď sťažovateľovi uložil nezákonný trest odňatia slobody z dôvodu, že pri ukladaní nepodmienečného trestu nesprávne použil § 39 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona, podľa ktorého [ods. 3 písm. b)] pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov. V prípade sťažovateľa išlo o trestnú sadzbu 12 až 20 rokov. Okresný súd ukladal úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona, kde sa podľa ods. 2 zvyšuje horná hranica (nie dolná) trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu, horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať 25 rokov. V danej veci bola trestná sadzba po jej úprave v rozmedzí 12 rokov až 25 rokov.

8. Sťažovateľ vzhľadom na absentujúce ustanovenie, ktoré by podmieňovalo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby na minimálne 15 rokov tak, ako to stanovil súd podľa § 39 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, považuje uložený trest za nezákonný, a to z dôvodu, že súd podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona (asperačná zásada) použil vetu za bodkočiarkou: „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“. Podľa nálezu ústavného súdu však

táto veta nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy. Použitie § 39 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona podľa sťažovateľa „*logicky potvrdzuje použitie nezákonnej asperačnej zásady*“.

9. Sťažovateľ sa nestotožňuje ani so záverom krajského súdu a jeho uznesenie zo 6. septembra 2022 považuje za zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

10. Sťažovateľ uzavrel, že okresný súd za použitia § 39 Trestného zákona mal znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, no napriek tomu, že aj keď uvedený § 39 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona „*použil tak neaplikoval, pričom za súčasne použitej asperačnej zásady (§ 41 ods. 2 Tr. zákona), čo je v rozpore s nálezom Ústavného súdu SR č. 428/2012 Z. z., ukladal nezákonne trest odliatia slobody*“, napriek tomu okresný súd a krajský súd v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí tvrdia, že výrok o treste nemôže byť predmetom obnovy konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 5Nt/15/2022 z 11. mája 2022 a uznesením krajského súdu č. k. 3Tos/66/2022 zo 6. septembra 2022, ku ktorému malo dôjsť nedostatočným vysporiadaním sa okresného súdu a krajského súdu so sťažovateľom v návrhu na povolenie obnovy konania uplatnenou argumentáciou, čo malo za následok nedostatočnú odôvodnenosť a arbitrárnosť rozhodnutí oboch vo veci konajúcich všeobecných súdov.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením okresného súdu

12. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... *ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd*“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (IV. ÚS 170/2022, III. ÚS 678/2021).

13. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 249/2021).

14. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola podľa § 402 ods. 3 Trestného poriadku prípustná sťažnosť, ktorú sťažovateľ využil a o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd v druhostupňovom konaní. Právomoc krajského súdu, ktorý o sťažnosti sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o uznesení okresného súdu, keďže sťažnosť v tomto prípade predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa.

15. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu

16. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

17. V súvislosti s konaním o návrhu na povolenie obnovy trestného konania sa úloha ústavného súdu obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné, pričom pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či dostatočne odôvodnili, prečo predstretá skutočnosť nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania (m. m. III. ÚS 53/2021). V rámci ústavného súdu zverených právomocí teda nie je jeho úlohou odpovedať na otázku, či obnova konania vo veci sťažovateľa mala alebo nemala byť povolená; jeho úloha spočívala v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (m. m. I. ÚS 302/2019).

18. V nadväznosti na námietky sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením napadnutého uznesenia, z ktorého vyplýva, že krajský súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania

vyhodnotil v tom zmysle, že bol podaný z dôvodu nesprávneho postupu pri ukladaní trestu odňatia slobody v pôvodnom trestnom konaní, ktorého povolenia obnovy sa sťažovateľ domáhal.

19. Krajský súd pripomenul, že podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

20. Krajský súd sťažovateľovi ozrejmil, čo je potrebné rozumieť pod skutočnosťou skôr neznámou alebo dôkazom súdu skôr neznámym v zmysle citovaného ustanovenia Trestného poriadku. V ďalšom uviedol, že obnova konania sa týka nedostatkov skutkových zistení a chybami týkajúcimi sa správnosti procesného postupu sudu prvého stupňa v pôvodnom konaní ani chybami týkajúcimi sa správnosti použitej právnej kvalifikácie sa súd pri povolení obnovy konania nezaobera, pretože na to nemá zákonný podklad. Upresnil, že procesné pochybenia a pochybenia v uplatnenej právnej kvalifikácii môžu byť predmetom iného mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania.

21. V podstatnom krajský súd konštatoval, že sťažovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepredložil žiadne nové dôkazy takej kvality, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom sťažovateľ'a. Skutočnosti uvádzané sťažovateľom, ktoré sa týkali uloženia trestu v posudzovanom konaní, boli, ako to uviedol krajský súd, predmetom konania o riadnom opravnom prostriedku, resp. mohli byť dôvodom na podanie dovolania, avšak nemohli byť dôvodom obnovy konania. Krajský súd zároveň doplnil, že s otázkou ukladania trestu sa vysporiadal tak odvolací súd, ako aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí z 29. apríla 2020, pritom ani jedným sudom nebolo konštatované, že by uložený trest odňatia slobody bol uložený nezákonne, resp. že výmera tohto trestu nebola v rámci rozpätia zákonnej trestnej sadzby. Krajský preto vyhodnotil, že nešlo o skutočnosti nové, sudu skôr neznáme, teda o dôvod na obnovu konania, ale o dôvod na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Podľa názoru krajského súdu použitie § 39 Trestného zákona v písomnom vyhotovení prvostupňového rozsudku sa javilo ako formálne pochybenie súdu, ktoré však nemalo vplyv na výšku uloženého trestu a súčasne nespôsobovalo nezákonnosť predmetného rozhodnutia.

22. Krajský preto uzavrel, že skutočnosti uvádzané sťažovateľom neboli takého charakteru, aby boli splnené zákonné požiadavky vyžadované § 394 ods. 1 Trestného poriadku pre povolenie obnovy konania.

23. Sumarizujúc krajským súdom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvedené skutočnosti, ústavný súd dospel k názoru, že krajský súd dostačujúcim a presvedčivým spôsobom odôvodnil nesplnenie podmienok na povolenie obnovy pôvodného konania v trestnej veci sťažovateľ'a. V napadnutom uznesení nechýba odpoveď na podstatné otázky vo vzťahu k relevantným okolnostiam splnenia podmienok prípustnosti obnovy konania. Krajský súd jednoznačne uviedol,

že zo strany sťažovateľa neboli vo veci poskytnuté také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by boli súdu skôr neznáme. Predovšetkým krajský súd upozornil, že sťažovateľom uvádzané argumenty sa netýkali nedostatkov skutkových zistení, ale postupu všeobecných súdov v súvislosti s aplikáciou príslušných ustanovení Trestného zákona pri ukladaní trestu sťažovateľovi v pôvodnom konaní a prípadné preskúmanie tejto okolnosti spadá pod režim iného riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku rozdielných od obnovy konania. Hodnotenie sťažovateľom uvádzaných skutočností krajským súdom pritom zodpovedá tak príslušnej zákonnej úprave, ako aj stabilnej judikatúre všeobecných súdov.

24. Sťažovateľ v konečnom dôsledku ani v ústavnej sťažnosti nijakým relevantným spôsobom nepoprel krajským súdom prezentovaný záver, že skutočnosť, ktorú sťažovateľ namietal, nebola novou, keďže bola obsahom už prvostupňového meritórneho rozhodnutia v pôvodnom konaní, a teda nešlo o skutočnosť alebo dôkaz, ktorý by bol súdom konajúcim v pôvodnom konaní neznámy, resp. o ktorej by nemali vedomosť.

25. Ústavný súd opäť zdôrazňuje, že pri posúdení v ústavnej sťažnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré konajúci súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či výklad aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či je označené uznesenie krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné (m. m. III. ÚS 53/2021). Účelom konania pred ústavným súdom je ochrana ústavnosti, a nie poskytnutie ďalšieho opravného prostriedku umožňujúceho prehodnocovať správnosť záverov všeobecných súdov.

26. Právny záver krajského súdu o potrebe zamietnutia návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania bol založený na racionálnej analýze skutkového stavu a ústavne akceptovateľnom výklade relevantnej právnej úpravy. Jeho odôvodnenie je zrozumiteľné, logické, bez akýchkoľvek vnútorných rozporov. Argumentácia krajského súdu konajúceho v medziach svojej právomoci sa javí v danej veci ako dostatočná a presvedčivá. Nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Sťažovateľ pritom v podanej ústavnej sťažnosti nedokázal ústavne relevantným spôsobom spochybníť závery, na ktorých krajský súd založil napadnuté uznesenie.

27. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (v preskúmvanej veci krajským súdom) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci krajským súdom, ktorý svojím uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazujú.

28. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného

orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

29. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 3Tos/66/2022 zo 6. septembra 2022 a základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. Ústavný súd v súvislosti s námietkou porušenia práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením konštatuje, že na konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa čl. 6 ods. 1 dohovoru nevzťahuje. Svedčí o tom nielen judikatúra ústavného súdu (II. ÚS 255/2011, IV. ÚS 108/2014, III. ÚS 223/2017), ale aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99). V tomto konaní ide o vydanie rozhodnutí, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania (m. m. III. ÚS 320/2021).

31. Keďže medzi postupom a napadnutým uznesením krajského súdu a porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje príčinná súvislosť, ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Napokon k sťažovateľom namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že zmyslom čl. 13 dohovoru je poskytnúť prostriedok nápravy na vnútroštátnej úrovni, ktorý je schopný riešiť podstatu „obhájiteľného tvrdenia“ (angl. „*arguable claim*“, fr. „*grief défendable*“) v zmysle dohovoru a vo vzťahu k nemu poskytnúť primeranú nápravu (pozri Aksoy proti Turecku, sťažnosť č. 21987/93, rozsudok z 18. 12. 1996, bod 95). Pojem „opravný prostriedok“ (angl. „*remedy*“) v zmysle čl. 13 však neznamená istotu priaznivého výsledku podaného opravného prostriedku, ale iba jeho dostupnosť pred orgánom kompetentným na preskúmanie jeho podstaty (pozri Kačmár proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 40290/98, rozsudok z 9. 3. 2004, bod 72 a 73).

33. Z čl. 13 dohovoru teda vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (III. ÚS 38/05).

34. Vzhľadom na dôvody zakladajúce odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti namietajúcej porušenie sťažovateľovho práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru a skutkovým stavom popísaným

v ústavnej sťažnosti, ktorý by mohol reálne zakladať dôvod na vyslovenie porušenia tohto práva po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, preto ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

35. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd tak žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

36. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu